

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

DODATKOWE SPRAWOZDANIE
KOMISJI GOSPODARKI

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie
ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów
naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach
postępowania w sytuacjach zagrożenia
bezpieczeństwa paliwowego państwa
i zakłóceń na rynku naftowym oraz
o zmianie ustawy – Prawo energetyczne
(druki nr 4531 i 4630)**

Sejm na 99 posiedzeniu w dniu 30 sierpnia 2011 r. - zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu – skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 4630 do Komisji Gospodarki w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Komisja Gospodarki po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 31 sierpnia 2011 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m raczy następujące poprawki:

1) w art. 1 pkt 1 nadać brzmienie:

„1) w art. 24:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego:

1) utrzymuje zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w wielkości odpowiadającej co najmniej 30-dniowemu średniemu dziennemu przywozowi tego gazu, ustalonemu w sposób określony w art. 25 ust. 2 albo ust. 5, z zastrzeżeniem art. 74;

- 2) utrzymuje zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w instalacjach magazynowych, których parametry techniczne zapewniają możliwość dostarczenia ich całkowitej ilości do systemu gazowego w okresie nie dłuższym niż 40 dni;
  - 3) przedstawia operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych charakterystykę instalacji magazynowej, w której utrzymuje zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, w celu weryfikacji technicznych możliwości dostarczenia zapasów tego gazu do systemu gazowego oraz weryfikacji spełnienia warunków, o których mowa w art. 24a.
3. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego utrzymuje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w instalacjach magazynowych przyłączonych do systemu przesyłowego lub systemu połączonego gazowego, z zastrzeżeniem art. 24a.”,
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego podlega zwolnieniu z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli liczba jego odbiorców nie jest większa niż 100 tys. i przywóz gazu ziemnego nie przekracza w ciągu roku kalendarzowego 100 mln m³. Zwolnienia dokonuje minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek tego przedsiębiorstwa lub podmiotu, w drodze decyzji, na czas określony lub do czasu zmiany stanu faktycznego będącego podstawą do zwolnienia z tego obowiązku.”,
- c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5c w brzmieniu:
- „5a. Zwolnieniu z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, podlega także podmiot, który uzyskał promesę koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą, jeżeli uprawdopodobni, że liczba jego odbiorców nie będzie większa niż 100 tys. i przywóz gazu ziemnego nie przekroczy w ciągu roku kalendarzowego 100 mln m³; przepis ust. 5 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.
- 5b. Podmiot, o którym mowa w ust. 5a, jest obowiązany dołączyć do wniosku o udzielenie zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oświadczenie o prognozowanej wielkości przywozu gazu ziemnego oraz kopie umów przedwstępnych sprzedaży gazu ziemnego, które zawarł z dostawcą gazu ziemnego.
- 5c. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 5, zwolnione z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, jest obowiązane:
- 1) przedstawić ministrowi właściwemu do spraw gospodarki pisemne, kwartalne sprawozdanie zawierające informacje o wielkościach zrealizowanego przywozu gazu ziemnego, w terminie 30 dni od upływu ostatniego dnia kwartału, którego informacje te dotyczą;
  - 2) poinformować ministra właściwego do spraw gospodarki o:
    - a) przekroczeniu wielkości uprawniających do uzyskania zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oraz
    - b) podjętych działaniach mających na celu utworzenie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego

– w terminie 15 dni od dnia wystąpienia każdego z tych zdarzeń.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Nie podlegają zwolnieniu, o którym mowa w ust. 5 i 5a, przedsiębiorstwa energetyczne oraz podmioty dokonujące przywozu gazu ziemnego z zagranicy powiązane kapitałowo z podmiotem, który uzyskał zwolnienie albo się o nie ubiega.”;

– KP PiS

– odrzucić

Uwaga: *poprawkę nr 1 należy głosować łącznie z poprawkami nr 3–17.*

Uwaga: *przyjęcie poprawki nr 1 spowoduje bezprzedmiotowość poprawki nr 2.*

2) w art. 1:

a) w pkt 1 lit. c i d nadać brzmienie:

„c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5c w brzmieniu:

„5a. Zwolnieniu z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, podlega także podmiot, który uzyskał promesę koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą, jeżeli uprawdopodobni, że liczba jego odbiorców nie będzie większa niż 100 tys. i przywóz gazu ziemnego nie przekroczy w ciągu roku kalendarzowego 100 mln m³; przepis ust. 5 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

5b. Podmiot, o którym mowa w ust. 5a, jest obowiązany dołączyć do wniosku o udzielenie zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oświadczenie o prognozowanej wielkości przywozu gazu ziemnego oraz kopie umów przedwstępnych sprzedaży gazu ziemnego, które zawarł z dostawcą gazu ziemnego.

5c. Przedsiębiorstwo energetyczne lub podmiot, o których mowa w ust. 5, zwolnieni z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, są obowiązani:

1) przedstawić ministrowi właściwemu do spraw gospodarki pisemne, kwartalne sprawozdanie zawierające informacje o wielkościach zrealizowanego przywozu gazu ziemnego, w terminie 30 dni od upływu ostatniego dnia kwartału, którego informacje te dotyczą;

2) poinformować ministra właściwego do spraw gospodarki o:

a) przekroczeniu wielkości uprawniających do uzyskania zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oraz

b) podjętych działaniach mających na celu utworzenie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego

– w terminie 15 dni od dnia wystąpienia każdego z tych zdarzeń.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Nie podlegają zwolnieniu, o którym mowa w ust. 5 i 5a, przedsiębiorstwa energetyczne oraz podmioty wchodzące w skład grupy kapitałowej – w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie

konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.⁴⁾) – jeżeli łączna liczba ich odbiorców jest większa niż 100 tys. i łączny przywóz gazu ziemnego przekracza w ciągu roku kalendarzowego 100 mln m³.”,

b) pkt 3 nadać brzmienie:

„3) w art. 25:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedsiębiorstwo energetyczne lub podmiot, o których mowa w ust. 1, ustalają wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na podstawie wielkości jego przywozu, w okresie od dnia 1 kwietnia roku ubiegłego do dnia 31 marca danego roku, na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach statystycznych sporządzanych przez to przedsiębiorstwo.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Podmiot, który uzyskał promesę koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą, ustala wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na podstawie prognozowanej wielkości jego przywozu.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dane o wielkości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, ustalonej zgodnie z ust. 2 lub 2a, przedsiębiorstwo, o którym mowa w ust. 1, lub podmiot, o którym mowa w ust. 2a, przedkładają, do dnia 15 maja każdego roku, Prezesowi URE, w celu ich weryfikacji. Prezes URE, w drodze decyzji, dokonuje weryfikacji tych danych.”,

c) pkt 8 nadać brzmienie:

„8) w art. 63:

a) w ust. 1:

– pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa energetycznego prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego w związku z wykonywaniem zadań związanych z bezpieczeństwem lub obronnością państwa, opieką zdrowotną, edukacją lub wytwarzaniem lub dostarczaniem ciepła do odbiorców w gospodarstwach domowych, nie usunie, w wyznaczonym terminie, uchybień, do czego został zobowiązany na podstawie art. 30 ust. 9;”,

– po pkt 19 dodaje się pkt 19a i 19b w brzmieniu:

„19a) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa lub podmiotu, o których mowa w art. 24 ust. 5, nie przedstawi, w wyznaczonym terminie, dokumentów lub informacji, o których mowa w art. 24 ust. 5c, albo przedstawi dokumenty lub informacje nieprawdziwe;

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660 i Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 173.

19b) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego w związku z wykonywaniem zadań związanych z bezpieczeństwem lub obronnością państwa, opieką zdrowotną, edukacją lub wytwarzaniem lub dostarczaniem ciepła do odbiorców w gospodarstwach domowych, nie złoży wyjaśnień lub nie przedstawi w wyznaczonym terminie dokumentów, o których mowa w art. 30 ust. 5, albo złoży nieprawdziwe wyjaśnienia lub przedstawi nieprawdziwe dokumenty;”;

b) po ust. 15 dodaje się ust. 15a w brzmieniu:

„15a. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 19a i 19b, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.”;

– KP PO

– **przyjąć**

3) w art. 2 pkt 2 nadać brzmienie:

„2) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„Art. 24a. 1. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego mogą być utrzymywane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w instalacjach magazynowych przyłączonych do systemu gazowego, pod warunkiem, że parametry techniczne instalacji magazynowych oraz sieci gazowych, do których instalacje te są przyłączone, będą zapewniać możliwość dostarczenia całkowitej ilości utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej w okresie nie dłuższym niż 40 dni.

2. Zgody na utrzymywanie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udziela minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek zainteresowanego podmiotu, w drodze decyzji, na czas określony lub do czasu zmiany stanu faktycznego będącego podstawą do udzielenia zgody. Przepisy art. 25 stosuje się odpowiednio.

3. Wydanie zgody, o której mowa w ust. 2, jest możliwe o ile w toku przeprowadzonego postępowania minister właściwy do spraw gospodarki stwierdzi, że:

1) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego zawarł z operatorem systemu przesyłowego gazowego umowę o świadczenie usługi przesyłania gazu ziemnego;

2) system gazowy, do którego jest przyłączona instalacja magazynowa, jest połączony z siecią przesyłową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej gazociągiem transgranicznym, w rozumieniu art. 3 pkt 11h

ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.⁵⁾);

- 3) instalacje magazynowe, sieci gazowe, do których te instalacje są przyłączone oraz gazociągi transgraniczne, którymi będzie przesyłany gaz ziemny do sieci przesyłowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w sytuacji uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, spełnią parametry techniczne określone w art. 24 ust. 2 pkt 2.
4. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego do wniosku o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 2, dołącza pisemną opinię techniczną wydaną przez operatora systemu przesyłowego stwierdzającą, że instalacje magazynowe, sieci gazowe, do których instalacje te są przyłączone oraz gazociągi transgraniczne, którymi będzie przesyłany gaz ziemny do krajowej sieci przesyłowej w wypadku uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, spełnią parametry techniczne określone w art. 24 ust. 2 pkt 2.
5. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego przedstawia operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych umowę o świadczenie usługi magazynowania i umowę o świadczenie usługi przesyłania gazu ziemnego, a także wszelkie inne dokumenty, które okażą się niezbędne, w celu wydania przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych pisemnej opinii technicznej, o której mowa w ust. 4.
6. Jeżeli wskutek stwierdzenia operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych, że w wyniku zmiany okoliczności w stosunku do okoliczności istniejących w dniu wydania pisemnej opinii technicznej, o której mowa w ust. 4, lub ujawnienia nowych okoliczności, które nie były znane operatorowi systemu przesyłowego gazu ziemnego lub operatorowi systemów połączonych gazowych w dniu wydania pisemnej opinii technicznej, o której mowa w ust. 4, parametry techniczne tych instalacji oraz sieci gazowych do których instalacje te są przyłączone i którymi będzie przesyłany gaz ziemny do krajowej sieci przesyłowej w sytuacji uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, nie zapewniają możliwości dostarczenia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do systemu gazowego w okresie nie dłuższym niż 40 dni, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego powiadamia o tym fakcie Prezesa URE oraz ministra właściwego do spraw gospodarki w terminie 7 dni.”;”;

– KP PiS

– odrzucić

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 69, poz. 586, Nr 165, poz. 1316 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21, poz. 104 i Nr 81, poz. 530 oraz z 2011 r. Nr 94, poz. 551 i Nr 135, poz. 789.

4) w art. 1 po pkt 2 dodać pkt 2a w brzmieniu:

„2a) po art. 24a dodaje się art. 24b w brzmieniu:

„Art. 24b. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego mogą być utrzymywane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, pod warunkiem zawarcia umowy międzyrządowej między Rzeczpospolitą Polską a państwem, na terytorium którego zapasy te będą magazynowane. Umowa ta powinna zawierać w szczególności postanowienia zapewniające kontrolę stanu i jakości tych zapasów, dysponowanie nimi i przemieszczania ich z terytorium tego państwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym również w sytuacji zaistnienia zakłóceń w dostawach gazu ziemnego na terytorium tego państwa, a także wskazywać organy odpowiedzialne za kontrolę i sprawozdawczość w zakresie tych zapasów.”;

– KP PiS

– odrzucić

5) w art. 1 po pkt 2 dodać pkt 2b w brzmieniu:

„2b) po art. 24b dodaje się art. 24c w brzmieniu:

„Art. 24c. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego utrzymywane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie mogą przekraczać 20% ogólnej ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, do utrzymywania których dane przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalności gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym za granicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego są obowiązani.”;

– KP PiS

– odrzucić

6) w art. 1 pkt 3 nadać brzmienie:

„3) w art. 25:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedsiębiorstwo energetyczne lub podmiot, o których mowa w ust. 1, ustala wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na podstawie wielkości jego przywozu, w okresie od dnia 1 kwietnia roku ubiegłego do dnia 31 marca danego roku, na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach statystycznych sporządzanych przez to przedsiębiorstwo lub podmiot.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Podmiot, który uzyskał promesę koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą, ustala wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na podstawie prognozowanej wielkości jego przywozu.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dane o wielkości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, ustalonej zgodnie z ust. 2 lub 2a, przedsiębiorstwo lub podmiot, o których mowa w ust. 1, lub podmiot, o którym mowa w ust. 2a, przedkładają, do dnia 15 maja każdego roku, Prezesowi URE, w celu ich weryfikacji. Prezes URE, w drodze decyzji, dokonuje weryfikacji tych danych.”;

– KP PiS

– odrzucić

7) w art. 1 pkt 4 nadać brzmienie:

„4) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedsiębiorstwo energetyczne lub podmiot, o których mowa w ust. 1, przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki oraz Prezesowi URE informacje o działaniach podjętych w okresie od dnia 1 kwietnia poprzedniego roku do dnia 31 marca danego roku, w celu zapewnienia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą oraz realizacji obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, do dnia 15 maja każdego roku.”;

– KP PiS

– odrzucić

8) w art. 1 pkt 5 nadać brzmienie:

„5) w art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa lub podmioty, o których mowa w ust. 1, w związku z realizacją obowiązku utrzymywania, uruchamiania oraz uzupełniania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, są zaliczane do kosztów uzasadnionych ich działalności w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.”;

– KP PiS

– odrzucić

9) w art. 1 pkt 6 nadać brzmienie:

„6) w art. 30:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Prezes URE jest uprawniony do przeprowadzania kontroli przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego, w zakresie wykonania obowiązków, o których mowa w art. 24, oraz spełnienia warunków określonych w art. 24a, a także przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie magazynowania gazu ziemnego w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

2. Czynności kontrolne wykonują upoważnieni pracownicy Urzędu Regulacji Energetyki po doręczeniu przedsiębiorstwu, o którym mowa w ust. 1, albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli jego działalności.”,

b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) imię, nazwisko oraz stanowisko służbowe pracownika organu kontroli, uprawnionego do przeprowadzenia kontroli.”,

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na analizie wyjaśnień oraz dokumentów przedstawionych przez przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego.

5. Upoważnionym pracownikom, o których mowa w ust. 2, przysługuje prawo żądania od kontrolowanego przedsiębiorstwa:

- 1) ustnych lub pisemnych wyjaśnień, a także przedstawienia dokumentów dotyczących przywozu gazu ziemnego za rok, w którym jest przeprowadzana kontrola, i rok poprzedni, umożliwiających weryfikację poprawności ustalenia poziomu zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, do których tworzenia i utrzymywania jest obowiązane przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom;
- 2) przedstawienia dokumentów umożliwiających sprawdzenie zgodności stanu faktycznego z wielkością zapasów obowiązkowych gazu ziemnego ustaloną według zasad określonych w art. 25 ust. 2 albo ust. 5;
- 3) przedstawienia dokumentów potwierdzających jakość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;
- 4) przedstawienia dokumentów potwierdzających możliwość dostarczenia całkowitej ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej w okresie, o którym mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 oraz w art. 24a, w szczególności kopii umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych oraz kopii umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych;
- 5) dokonania innych czynności, jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub prawa Unii Europejskiej.”,

d) uchyla się ust. 6,

e) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. W przypadku odmowy podpisania protokołu z kontroli przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom, kontrolujący dokonuje stosownej adnotacji w protokole. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do jego podpisania przez kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli.

9. Prezes URE może wezwać przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom do usunięcia uchybień określonych w protokole z kontroli, wyznaczając termin ich usunięcia.”;

– KP PiS

– odrzucić

10) w art. 1 pkt 7 nadać brzmienie:

„7) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. Jeżeli w ocenie operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych działania, o których mowa w art. 50 i art. 52, nie spowodują przywrócenia stanu bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie gazu ziemnego, operator ten, z własnej inicjatywy lub na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstwa energetycznego

wykonywającego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego, zgłasza ministrowi właściwemu do spraw gospodarki potrzebę wprowadzenia ograniczeń w poborze gazu ziemnego, zgodnie z planami wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1.”;”;

– KP PiS

– odrzucić

11) w art. 1 pkt 8 nadać brzmienie:

„8) w art. 63:

a) w ust. 1:

– pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa energetycznego prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego lub przedsiębiorstwa energetycznego prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie magazynowania gazu ziemnego, nie usunie, w wyznaczonym terminie, uchybień, do czego został zobowiązany na podstawie art. 30 ust. 9;”;

– po pkt 19 dodaje się pkt 19a i 19b w brzmieniu:

„19a) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 24 ust. 5, nie przedstawi, w wyznaczonym terminie, dokumentów lub informacji, o których mowa w art. 24 ust. 5c, albo przedstawi dokumenty lub informacje nieprawdziwe;

19b) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przywozu gazu ziemnego w celu jego dalszej odsprzedaży odbiorcom, nie złoży wyjaśnień lub nie przedstawi w wyznaczonym terminie dokumentów, o których mowa w art. 30 ust. 5, albo złoży nieprawdziwe wyjaśnienia lub przedstawi nieprawdziwe dokumenty;”;

b) po ust. 15 dodaje się ust. 15a w brzmieniu:

„15a. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 19a i 19b, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.”;”;

– KP PiS

– odrzucić

12) w art. 1 skreślić pkt 11;

– KP PiS

– odrzucić

13) w art. 2 dodać nowy pkt ... w brzmieniu:

„...”) w art. 3 po pkt 11g dodaje się pkt 11h w brzmieniu:

„11h) gazociąg transgraniczny – gazociąg międzysystemowy oraz każdy inny gazociąg biegnący od granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej lub z Morza Bałtyckiego na ląd w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, do połączenia z gazową siecią przesyłową lub z gazową siecią dystrybucyjną położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,”;”;

– KP PiS

– odrzucić

14) w art. 2 dodać pkt ... w brzmieniu:

„...”) w art. 9h dodaje się ust. 12 w brzmieniu:

„12. Funkcję operatora gazociągu transgraniczny może wykonywać jedynie operator systemu przesyłowego gazowego. Do powierzenia tych czynności operatorowi systemu przesyłowego przepisy ust. 3 oraz ust. 5–11 stosuje się odpowiednio.”;

– KP PiS

– odrzucić

15) w art. 2 pkt 2 nadać brzmienie:

„2) w art. 35 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Wniosek o udzielenie koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą powinien ponadto określać prognozowaną wielkość przywozu gazu ziemnego oraz sposób utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgodnie z ustawą wymienioną w art. 33 ust. 1a pkt 2, lub zawierać informację o wydaniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 5a tej ustawy, wraz z dołączoną kopią tej decyzji.”;

– KP PiS

– odrzucić

16) w art. 2 pkt 3 nadać brzmienie:

„3) w art. 41 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Prezes URE cofa koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą również w przypadku nieutrzymywania, przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, zapasów obowiązkowych gazu ziemnego lub niezapewnienia ich dostępności zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2, art. 24a oraz art. 25 ust. 2 albo ust. 5 ustawy wymienionej w art. 33 ust. 1a pkt 2.”;

– KP PiS

– odrzucić

17) w art. 2 pkt 4 nadać brzmienie:

„4) w art. 43:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do wniosku o wydanie promesy stosuje się odpowiednio art. 35, z zastrzeżeniem ust. 6.”,

b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Wniosek o udzielenie promesy koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą powinien określać prognozowaną wielkość przywozu gazu ziemnego oraz sposób utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy

o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 33 ust. 1a pkt 2.””.

– **KP PiS**

– **odrzuć**

18) art. 4 nadać brzmienie:

„Art. 4. 1. Do postępowań wszczętych na podstawie art. 24 ust. 5, art. 25 ust. 3 i 5, art. 26 i art. 30 ustawy zmienianej w art. 1 oraz na podstawie art. 33 ust. 1a, art. 41 ust. 2a i art. 43 ustawy zmienianej w art. 2 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Zachowują ważność decyzje wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 24 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1.”;

– **KP PO**

– **przyjąć**

Warszawa, dnia 31 sierpnia 2011 r.

Sprawozdawca

/-/Andrzej Czerwiński

Przewodniczący Komisji

/-/Wojciech Jasiński

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 31 sierpnia 2011 r.

DPUE - 920 - 855 - 10/MN/M

SM-1343

dot.: GOS-015-41-2011 z dnia 31.08.2011 r.

Pan Wojciech Jasiński
Przewodniczący Komisji Gospodarki
Sejm RP

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej poprawek do *projektu ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, ujętych w Dodatkowym sprawozdaniu Komisji Gospodarki (druk nr 4630-A), wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) w związku z art. 42 ust. 4 i art. 54 ust. 1 Regulaminu Sejmu przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z przedłożonymi poprawkami do *projektu ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, ujętych w Dodatkowym sprawozdaniu Komisji Gospodarki (druk nr 4630-A) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Poprawki nr 3, 13 i 14 posługują się nowym i niewystępującym dotychczas w polskich regulacjach dotyczącym rynku gazu ziemnego terminem „gazociąg transgraniczny”. Poprawka nr 13 przewiduje dodanie definicji terminu „gazociąg transgraniczny” do *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne*¹ (dalej „Prawo energetyczne”). Zgodnie z intencją autorów poprawki, „gazociągiem transgranicznym” byłby „gazociąg międzysystemowy oraz każdy inny gazociąg biegnący od granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej lub z Morza Bałtyckiego na ląd w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, do połączenia z gazową siecią przesyłową lub z gazową siecią dystrybucyjną położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”. Poprawki 3 i 14 przywołują termin „gazociąg transgraniczny”, regulując, że zapasy obowiązkowe gazu ziemnego mogłyby być utrzymywane poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej pod warunkiem uzyskania zgody ministra właściwego do spraw gospodarki, który stwierdzi, m.in. że „[...] gazociągi transgraniczne, którymi będzie przesyłany gaz ziemny do sieci przesyłowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej [...] spełniają parametry techniczne określone w art. 24 ust. 2 pkt 2” (poprawka nr 3) oraz nakładając

¹ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne; Dz. U. z 2006, Nr 89, poz. 625, z późn. zm.

na operatora systemu przesyłowego funkcję operatora gazociągów transgranicznych (poprawka nr 14).

- II. Wprowadzenie pojęcia „gazociąg transgraniczny” budzi poważne wątpliwości w świetle prawa Unii Europejskiej, które nie przewiduje żadnej innej formy transportu gazu ziemnego poza „przesyłem” i „dystrybucją”. Tym samym prawo UE nie przewiduje również żadnych innych gazociągów poza gazociągami przesyłowymi i dystrybucyjnymi.

W szczególności należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 2 pkt 17 *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE* (dalej „dyrektywa 2009/73/WE”),² „połączenie wzajemne”, a więc połączenie jakiego dotyczy m.in. definicja „gazociągu transgranicznego”, zgodnie z ww. przepisem dyrektywy 2009/73/WE, oznacza „linię przesyłową przekraczającą granicę między państwami członkowskimi wyłącznie w celu połączenia krajowych systemów przesyłowych tych państw członkowskich”. Tym samym każde połączenie wzajemne jest połączeniem przesyłowym na którym funkcję operatora, zgodnie z przepisami dyrektywy 2009/73/WE, pełni operator systemu przesyłowego.

- III. Wprowadzenie nieznanego prawa Unii Europejskiej terminu i kategorii gazociągów (gazociągów transgranicznych), częściowo pokrywających się z definicjami wynikającymi z prawa UE, spowodowałoby problemy interpretacyjne, które skutkowałyby niezgodnością z prawem Unii Europejskiej.

Przede wszystkim wprowadzenie odmiennej kategorii skutkowałoby koniecznością zatwierdzenia dla operatora systemu przesyłowego osobnej taryfy dla gazociągów przesyłowych i gazociągów transgranicznych. Podobna sytuacja, dotycząca specyficznej kategorii gazociągów („gazociągów tranzytowych”) i zatwierdzenia dla niej specyficznej taryfy, odmiennej od standardowej taryfy za przesył, została uznana za sprzeczną z prawem UE w opinii Rzecznik Generalnej Vericy Trstenjak wydanej w sprawie C-241/09 *Fluxys*.³ Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości UE w sprawie C-241/09 *Fluxys* zostało wszczęte w związku z belgijskimi przepisami, które w zakresie uregulowań taryf przesyłowych gazu ziemnego przewidywały dwa odrębne systemy, jeden dla gazu ziemnego dystrybuowanego lub dostarczanego w Belgii (zwanego „przesyłem”) oraz drugi dla gazu ziemnego z miejscem przeznaczenia znajdującym się poza terytorium Belgii (zwanego „tranzytem”). Rzecznik Generalna uznała belgijskie przepisy za co do zasady sprzeczne z prawem UE, tj. art. 18 *dyrektywy 2003/55/WE* (obecny art. 32 *dyrektywy 2009/73/WE*) i art. 3 *rozporządzenia 1775/2005* (obecny art. 18 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005*).⁴ W sprawie tej Trybunał Sprawiedliwości UE, w wyroku z dnia 9 grudnia 2010 r.⁵ nie odniósł się merytorycznie do sprawy, gdyż Belgia zdecydowała się na zmianę swojego systemu prawnego przed jego wydaniem.

Tym samym za sprzeczny z art. 32 *dyrektywy 2009/73/WE* i art. 18 *rozporządzenia 715/2009/WE* należy uznać projekt przepisów wprowadzających odrębną od gazociągów przesyłowych i dystrybucyjnych kategorię „gazociągów transgranicznych”.

² Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r., str. 94.

³ Opinia przedstawiona w dniu 28 września 2010 r.; nie publikowana.

⁴ Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r., str. 36.

⁵ Wyrok nie publikowany.

IV. Zgodnie z poprawką nr 5, do nowelizowanej ustawy miałyby zostać dodany dodatkowy art. 24c, wprowadzający zasadę, zgodnie z którą „zapasy obowiązkowe gazu ziemnego utrzymywane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie mogłyby przekraczać 20% ogólnej ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, do utrzymywania których dany przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym za granicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego są obowiązani”. Przepis ten stoi w sprzeczności prawem UE oraz główną ideą przyświecającą projektowi ustawy. Jej celem jest wprowadzenie jako zasady prawa utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na terytorium RP, jak i poza nim – na terytorium innych państw UE i państw EFTA-stron umowy o EOG. Zasada ta, ograniczona zgodnie z projektowanym art. 24a w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa i bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego do enumeratywnego katalogu przesłane, który musi spełnić podmiot zainteresowany utrzymywaniem zapasów obowiązkowych gazu ziemnego poza terytorium RP nie może być ogranicza dodatkowymi zastrzeżeniami, takimi jak ten, zawarty w poprawce nr 5.

V. Ograniczenie prawa podmiotów objętych ustawą do utrzymywania nie więcej niż 20% zapasów gazu ziemnego poza terytorium RP należy tym samym uznać za sprzeczne ze swobodą przepływu towarów (art. 34 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dalej „TFUE”). Ponadto, proponowane ograniczenie nie kwalifikuje się do uznania go za przesłankę uzasadniającą zgodnie z prawem UE ograniczenie swobód traktatowych ze względu na bezpieczeństwo publiczne (bezpieczeństwo energetyczne). Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE (np. wyroki w sprawach: 72/83 *Campus Oil*, pkt 34-36; 347/88 *Komisja p. Grecji*, pkt 48 i 58 czy C-398/98 *Komisja p. Grecji*, pkt 26) wyraźnie wskazuje, że przy stosowaniu ograniczeń swobód, przy których państwo powołuje się na art. 36 TFUE i zawarte w nim przesłanki, należy brać pod uwagę zasadę proporcjonalności, a więc ograniczać naruszenie traktatowej zasady do minimum.

Mając na uwadze przewidziane w projektowanej ustawie kryteria, jakie muszą spełnić podmioty zainteresowane utrzymywaniem zapasów obowiązkowych gazu ziemnego poza terytorium RP, w mojej opinii stosowanie dalej idących ograniczeń, stanowi naruszenie art. 34 TFUE

VI. Z analogicznych powodów poprawkę nr 5 należy uznać za sprzeczną ze swobodą przedsiębiorczości (art. 49 TFUE)

Tym samym za sprzeczny z art. 34 i 49 TFUE należy uznać zakaz utrzymywania większej niż 20% ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego poza terytorium RP.

VII. Pewne wątpliwości w świetle zapewnienia skuteczności prawa UE w Polsce budzi poprawka nr 4, która uzależnia możliwość utrzymywania zapasów poza terytorium RP od zawarcia „umowy międzyrządowej między Rzeczpospolitą Polską a państwem, na terytorium którego zapasy miałyby być magazynowane”. Zgodnie z intencją autorów poprawki „umowa ta powinna zawierać w szczególności postanowienia zapewniające kontrolę stanu i jakości tych zapasów, dysponowanie nimi i przemieszczenia ich z terytorium tego państwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym również w sytuacji zaistnienia zakłóceń w dostawach gazu ziemnego na terytorium tego państwa, a także wskazywać organy odpowiedzialne za kontrolę i sprawozdawczość w zakresie tych zapasów”.

Przyjęcie poprawki nr 5 spowodowałoby konieczność przeprowadzenia długotrwałych negocjacji z państwami, w których miałyby być utrzymywane zapasy obowiązkowe w celu opracowania projektów umów międzynarodowych, które następnie podlegałyby krajowym procedurom ratyfikacyjnym. Realizacja głównego celu projektowanej

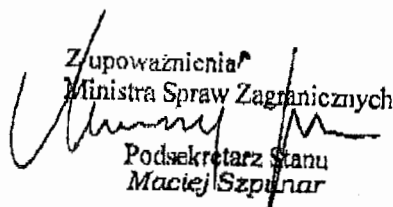
ustawy, a więc umożliwienie, pod pewnymi warunkami, podmiotom objętym ustawą utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego poza terytorium RP, zostałyby więc przesunięta w czasie na trudny do oszacowania okres. Tym samym przewidziana w projektowanej ustawie możliwość utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego poza granicami RP pozostałaby na długi czas fikcją, co przedłużyłoby okres obowiązywania w Polsce przepisów niezgodnych z prawem UE i uniemożliwiłoby działania Rządu RP mające na celu umorzenie przez Komisję Europejską prowadzonego przeciwko Polsce postępowania w trybie art. 258 TFUE o naruszenie prawa UE (naruszenie nr 2006/4918).⁶ Pragnę nadmienić, że postępowanie to znajduje się w ostatniej fazie etapu administracyjnego (została wydana przez Komisję uzasadniona opinia). Kolejnym etapem będzie skierowanie przez Komisję przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej skargi do Trybunału Sprawiedliwości UE.

- VIII. Ponadto, wymóg zawierania w tym przypadku umów międzyrządowych może budzić wątpliwości w świetle przywołanej powyżej zasady proporcjonalności i argumentacji zawartej w pkt V niniejszej opinii.
- IX. Poprawki 1-2, 6-12 i 15-18 nie budzą wątpliwości w zakresie ich zgodności z prawem Unii Europejskiej.

W konkluzji stwierdzam, że w zakresie wskazanym powyżej:

- 1) poprawki 1-2, 6-12 i 15-18 do projektowanej ustawy są zgodne z prawem Unii Europejskiej,**
- 2) poprawki 3, 5 i 13-14 do projektowanej ustawy są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej,**
- 3) poprawka 4 budzi poważne wątpliwości w świetle realizacji celu projektowanej ustawy, którym jest zapewnienie zgodności nowelizowanej ustawy z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem

Zupoważnienia
Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Maciej Szpiłnar

Do wiadomości:

Pan Waldemar Pawlak
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki

⁶ W ramach tego postępowania Komisja Europejska zarzuciła Polsce niewypełnienie obowiązków wynikających z art. 3 ust. 1, 2 i 6 dyrektywy 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 98/30/WE (Dz. Urz. UE L 176 z 15.7.2003, str. 57; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne Rozdz. 12, T. 2, str. 230), a także art. 3 ust. 2 dyrektywy 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dotycząca środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego (Dz. Urz. UE L 127 z 29.4.2004, str. 92; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne Rozdz. 12, T. 3, str. 19) ze względu na brak dostępu podmiotów wykonujących przywóz gazu do polskiego rynku gazu.